

Continueren van het afvalscheidingsprogramma in 2022 en de voortgang Strategisch Plan Afvalscheiding, najaar 2021

1. Inleiding

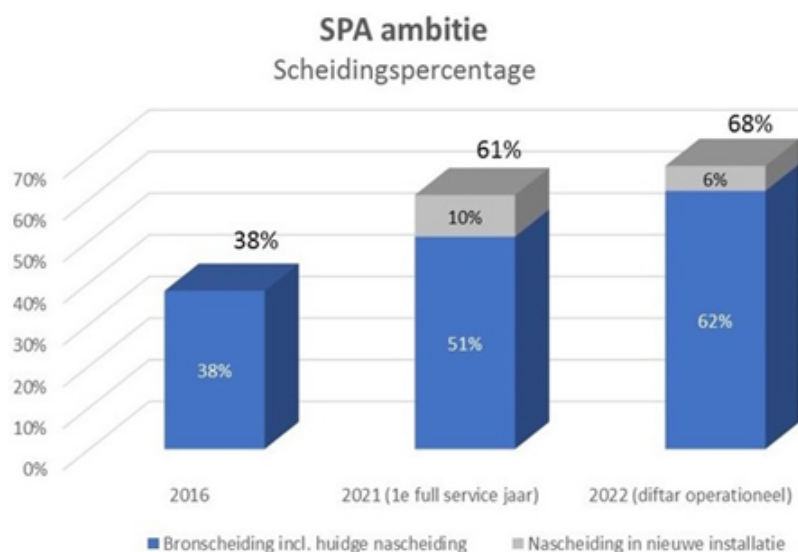
In ons huishoudelijke afval zit een groot deel dat gerecycled of hergebruikt kan worden zoals papier, plastic, blik, glas, textiel, GFT en etensresten. Dit zijn grondstoffen. Het deel van het huishoudelijke afval dat niet apart of gescheiden ingeleverd wordt, is restafval. Dit wordt verbrand en gaat voor hergebruik verloren. Om in lijn met de landelijke ambities het hergebruik van grondstoffen te stimuleren en de hoeveelheid restafval te beperken, heeft de gemeenteraad in juni 2016 het Strategisch Plan Afvalscheiding (SPA) vastgesteld. De raad heeft in 2016 de ambitie uitgesproken om het afvalscheidingspercentage te verhogen naar 68% en het restafval per Haarlemmer te verlagen naar maximaal 130 kg in 2023.

In 2015 zat Haarlem nog op een scheidingspercentage van 37% en 278 kg restafval per inwoner per jaar. In 2019 was het scheidingspercentage al opgelopen tot 49% en het restafval gedaald tot 213 kg per inwoner per jaar. In 2020 heeft Covid-19 echter geleid tot een verschuiving van bedrijfsafval naar huishoudelijk afval als gevolg van het thuiswerken en het massaal gebruik van pakketdiensten en bezorgmaaltijden. De hoeveelheid restafval nam hierdoor weer toe tot 234 kg per inwoner in 2020. De hoeveelheid gescheiden grondstoffen nam gelukkig ook toe, zodat het afvalscheidingspercentage in 2020 slechts een heel lichte daling liet zien. Ondanks Covid-19 neemt dit jaar, als gevolg van het afvalscheidingsprogramma, het percentage weer toe en het restafval af. Daarover meer in deze notitie, die als bijlage met de informatienota SPA (2021/541766) wordt meegestuurd.

De afvalscheidingsambitie van 68% uit het beleidsplan van 2016 is opgebouwd uit bronscheiding, nascheiding en een beloningssysteem (zie bijgaande figuur uit het beleidsplan¹).

Het in 2016 gestarte afvalscheidingsprogramma is begonnen met bronscheidingsmaatregelen die bestaan uit het plaatsen van extra afvalcontainers voor grondstoffen, een communicatie-campagne en de inzet van afvalcoaches en handhavers. Dit programma wordt in het voorjaar van 2022 afgerond. Dan is de hele stad voorzien van extra inzamelmiddelen. Vanaf 2018 wordt het restafval ook nagescheiden bij het Afvalenergiebedrijf Amsterdam (AEB).

De ambitie van 68% heeft Haarlem dan nog niet gehaald. Met de bronscheiding lag Haarlem goed op koers om de verwachte 51% te halen. Covid-19 heeft de groei enigszins afgeremd maar de draad wordt weer opgepakt. Het verwachte nascheidingsrendement van 10% is niet gerealiseerd. Dat zit nu op circa 3%. Met door AEB genomen maatregelen aan de nascheidingsinstallatie neemt sinds dit jaar het rendement iets toe maar de prognose uit 2016 van 10% is niet reëel.

¹ NB: in 2018 is het bijgestelde implementatieplan (2018/411308) vastgesteld waarin 1 jaar extra is opgenomen om de bronscheidingsmaatregelen uit te voeren (doelstellingsjaar is 2023 i.p.v. 2022).

Tijdens de behandeling van de opinienota 'Vervolg op SPA' ([2021/104155](#)) in de Commissie Beheer van 15 april 2021 is besloten om voorlopig niet in te zetten op de invoering van een beloningssysteem. Nadat in het voorjaar van 2022 de uitrol van de grondstoffencontainers overeenkomstig de programmaplaning is afgerond, zijn er aanvullende maatregelen nodig om de ambitie van 68% te realiseren als alternatief op het beloningssysteem.

Deze notitie gaat in op hoe verder om de gestelde ambitie van 68% afvalscheiding te bereiken, wat zijn de voorlopige afvalscheidingsresultaten voor 2021, de 9 stappen om tot een containerlocatieplan te komen, het tijdelijk weghalen van enkele GFT-containers in de zomerperiode én de najaarscampagne.

2. Continueren afvalscheidingsprogramma in 2022

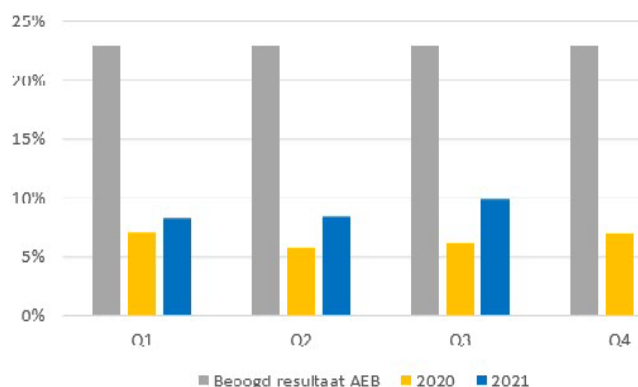
In het voorjaar van 2022 zijn alle containers in het kader van het afvalscheidingsprogramma (SPA) geplaatst om de bronscheidingsambitie van 51% te kunnen verwezenlijken. Er zijn vooral containers geplaatst voor het inzamelen van groente-, fruit-, tuinafval en etensresten (GFT), papier/karton en plastic, blik en drinkpakken (PBD). Dit zijn namelijk de grootste grondstoffenfracties in ons restafval.

Ondanks een kleine terugval in het afvalscheidingspercentage in 2020 door Covid-19 is de weg omhoog weer ingeslagen (zie tabel in volgende paragraaf) waardoor de ambitie van (minimaal) 51% bronscheiding naar verwachting wordt gehaald. De nascheiding van restafval en het invoeren van een beloningssysteem zouden dit bronscheidingspercentage verder moeten verhogen naar 68%.

De nascheiding is al eerder aangehaald. Deze blijft tot nu toe ruim achter bij de verwachting (grijze balk in grafiek). Vorig jaar kwam bijna 3% van het scheidingspercentage uit de nascheiding. Sinds 2021 is er als gevolg van verbetermaatregelen aan de nascheidingsinstallatie van het AEB wel een kleine verbetering (blauwe balk in grafiek). Ongeveer 50% van de bruto nascheiding is in het netto scheidingspercentage terug te zien.

Er is een nog beter scheidingsgedrag van inwoners nodig om het achterblijven van de nascheiding te kunnen compenseren. Daarnaast zijn aanvullende maatregelen nodig om het scheidingspercentage verder te laten stijgen c.q. het restafval verder te laten afnemen.

In het Haarlemse restafval zitten nog vele grondstoffen die hergebruikt kunnen worden terwijl ze nu nog onnodig worden verbrand.² De grootste fracties zijn PBD met ongeveer 15%, papier en karton met ook zo'n 15% maar vooral GFT en etensresten met minstens 35%. De in de stad uitgezette containers zijn voor het overgrote deel voor deze drie grondstoffen bedoeld. Het aandeel papier/karton en vooral PBD lijkt in eerste instantie veel groter (volume) maar de genoemde percentages zijn het gewichtsaandeel in het restafval. Het volume van PBD is veel groter maar het weegt relatief weinig. GFT en etensresten zijn daarentegen niet zo volumineus maar het weegt wel veel. Een grote stap richting de doelstelling kan gezet worden door nog meer GFT uit het restafval te halen. GFT en etensresten kunnen bovendien volledig hergebruikt worden. Het is dus belangrijk om aandacht aan GFT te blijven besteden. Dat wordt nu al gedaan bij het huidige afvalscheidingsprogramma maar het zal extra aandacht krijgen vanaf 2022.

² Het huidige contract voor restafval met het AEB loopt af op 31-12-2022 en wordt opnieuw aan- of inbesteed. De nascheiding wordt hierbij als een criterium meegenomen.

Opinienota Vervolg op SPA en nota Versterkers Duurzaam Doen

Op 15 april 2021 is in de commissie Beheer de opinienota 'Vervolg op SPA' ([2021/104155](#)) besproken, waarbij drie keuze-opties zijn voorgelegd: (A) Beloningssysteem, (B) Meer inzetten op nascheiden en (C) Maatregelenpakket gericht op GFT en gedragsverandering.

Het resultaat van de behandeling was dat een beloningssysteem op dit moment niet de voorkeur heeft. De ruimtelijke en financiële impact van deze maatregel is groot, terwijl het vooral het volume aanpakt (met name PBD) en in mindere mate het GFT. Ook vond een meerderheid het scheiden van GFT belangrijk en dient desinvestering voorkomen te worden.

De voorkeur ging over het algemeen naar optie C waarbij ook optie B (nascheiden) onderzocht moet worden in aansluiting op het huidige inzamelareaal voor bronscheiding.

Het resultaat van de bespreking in de commissie beheer van 15 april zou meegenomen worden in de uitwerking van een nieuw plan voor afvalscheiding, dat vervolgens aan de gemeenteraad zou worden voorgelegd. Omdat echter bij de behandeling van de kadernota is besloten om de woonlasten niet te verhogen, is een verhoging van de afvalstoffenheffing niet mogelijk. De uitvoering van een nieuw afvalplan is echter afhankelijk van een programmabegroting die uit de afvalstoffenheffing betaald dient te worden. Met het wegvallen van die dekkingsmogelijkheid is de uitwerking van een nieuw plan voor afvalscheiding als vervolg op SPA on hold gezet.

Maar de duurzaamheidsambitie staat nog overeind. Een alternatieve financieringsmogelijkheid is gevonden binnen de nota Versterkers Duurzaam Doen, zonder de woonlasten te laten stijgen. Op basis van de in deze nota voorgestelde financiën, zoals vastgesteld in de gemeenteraad van 26 oktober jl, is een selectie van maatregelen uit de eerder behandelde opinienota gemaakt. Deze selectie is gericht op een maximale impact (verbeteren afvalscheiding) en het beperken van de daarbij horende structurele exploitatiekosten.

Geselecteerde maatregelen voor 2022

Om na afronding van het SPA-programma het uitgezette containerareaal optimaal te blijven benutten en te kunnen blijven werken aan de duurzaamheidsambitie, zijn binnen het eenmalige budget uit de Versterkers Duurzaam Doen de volgende maatregelen voor 2022 geselecteerd:

1. BEST-tas: gebruiksvriendelijke inzameling van Boeken, Electrische apparaten, Speelgoed en Textiel waarmee het voor bewoners gemakkelijk en zichtbaar wordt gemaakt om herbruikbare producten en materialen apart te houden en niet bij het restafval te doen. Verwacht resultaat: ca. 2 kg per inwoner wat leidt tot 0,5% extra afvalscheiding.
2. Mobiele milieustraat: het stimuleren om klein grof 'afval' (hout, KCA, hard plastic, olie enz.) niet bij het restafval te doen maar in te leveren op een zichtbare plek in de eigen buurt en op vaste tijden, zoals bij een winkelcentrum. Ook inzetbaar als laagdrempelig informatiepunt. Verwacht resultaat: ca. 1 kg per inwoner wat leidt tot 0,2% extra afvalscheiding.
3. Blijvende communicatie met het oog op gedragsbeïnvloeding en optimale benutting van de inzamelstructuur. Verwacht resultaat: ca. 2 kg per inwoner wat leidt tot 0,5% extra afvalscheiding.

Door de combinatie van de bovenstaande 3 maatregelen, die op de volgende pagina(s) verder worden toegelicht, kan synergie worden bereikt. Verwacht resultaat wordt hierdoor 2% in plaats van 1,2% (dat leidt tot ca. 8 kg minder restafval). Dit komt doordat de maatregelen 1 en 2 ook contactmomenten met bewoners opleveren, waarin het gesprek over afval scheiden kan plaatsvinden en de campagne waarin ook de uitleg van maatregelen 1 en 2 kan plaatsvinden. Ook de mogelijkheid om de BEST-tas in te leveren bij de mobiele milieustraat levert een voordeel.

De drie geselecteerde maatregelen worden op de volgende pagina's verder toegelicht.

Ter ondersteuning van de huidige en nieuwe activiteiten wordt ingezet op de volgende twee maatregelen:

- A. Afvalcoach: Om bewoners te helpen, te informeren en stimuleren worden afvalcoaches ingezet. Het persoonlijke contact wordt zeer gewaardeerd, de-escalereert en maakt maatwerk mogelijk. De afvalcoach zal ook een rol vervullen bij de mobiele milieustraat.
- B. Containerreiniging van GFT-bakken: de grootste en tevens zeer waardevolle fractie in het restafval bestaat uit GFT. De uitgezette GFT-verzamelcontainers in de straat worden goed gebruikt. In de zomermaanden is extra onderhoud nodig om het positieve beeld te handhaven. Een schone goed verzorgde container zal ook bijdragen aan het (extra) gebruiken van de container.

Verwacht resultaat voor beide maatregelen samen is lastig in te schatten, maar aangenomen wordt dat een toename van 2,0% op langere termijn (meerdere jaren) realistisch is.

De drie geselecteerde maatregelen inclusief de twee ondersteunende activiteiten kunnen samen tot 4% toename van het afvalscheidingspercentage zorgen. Dit is bijna 1/3 extra toename van het afvalscheidingspercentage bovenop het behaalde resultaat tot nu toe sinds de invoering van SPA. Ook komt dit neer op ongeveer 1.000 ton minder restafval per jaar. Het is vergelijkbaar met ongeveer de helft van het verwachte rendement bij de invoering van een beloningssysteem.

Ad 1: Nadere toelichting BEST-tas

De BEST-tas is inmiddels een begrip in Limburg, Oost- en Noord-Nederland. In het leven geroepen om oude boeken, elektrische apparaten, speelgoed en textiel uit het restafval te houden. Spullen die nu nog te vaak bij het restafval belanden. En dat is jammer, want het zijn waardevolle spullen die prima hergebruikt of gerecycled kunnen worden. Het is een belangrijk instrument om afvalscheiding verder te bevorderen. Tegelijkertijd wordt hiermee de bewustwording richting circulariteit vergroot. Met als gevolg minder restafval en dus winst voor het milieu. Bovendien levert de sortering sociale werkgelegenheid op.

Met de BEST-tas wordt de inwoners meer service geboden door de gebruikte spullen aan huis op te halen of bij de mobiele milieustraat te laten inleveren. De spullen mogen zowel bruikbaar als kapot zijn. De tassen worden naar een plek gebracht waar de inhoud wordt gesorteerd. Hierbij kan samenwerking worden gezocht met Kringloopwinkels en/of sociale werkvoorziening.

Wat mag er in de BEST-tas?

- ✓ Boeken
- ✓ Elektrische apparaten (E-Goed)
- ✓ Speelgoed
- ✓ Textiel

De BEST-tas werkt als volgt. Inwoners die mee willen doen krijgen een BEST-tas in de brievenbus. De tas is gemaakt van duurzaam gerecyclede materialen. De tas wordt door inwoners gevuld met boeken, kleine elektrische apparaten, speelgoed en textiel. De volle tas wordt aangemeld bij Spaarnelanden, waarna de tas wordt opgehaald of ingeleverd kan worden bij de mobiele milieustraat. De inwoners ontvangen dan meteen een nieuwe BEST-tas.

Herbruikbare en verkoopbare spullen worden verkocht in de kringloopwinkels. Overgebleven kleding en ander textiel gaat naar het Kringloopbedrijf. Van de overige, niet verkoopbare, spullen wordt het materiaal gerecycled. Zo worden de overgebleven boeken verwerkt als oud papier. Elektrische apparaten gaan naar WeCycle Nederland voor verdere sortering en recycling. Speelgoed dat niet verkocht wordt, gaat naar gespecialiseerde recyclebedrijven van bijvoorbeeld harde kunststoffen. De tassen worden tot slot gerecycled tot nieuwe BEST-tassen.

Ad 2: nadere toelichting mobiele milieustraat

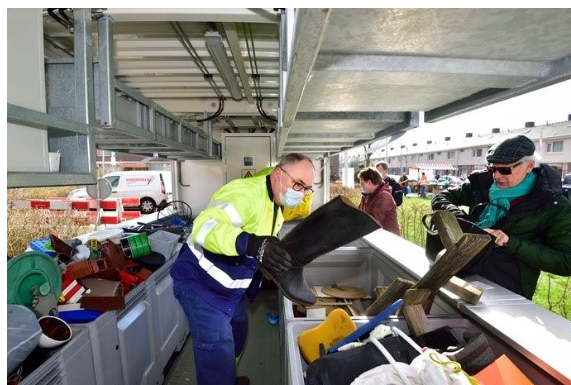
In 2020 lieten de sorteeranalyses zien dat er nog zo'n 30 kg klein grof huishoudelijk afval per inwoner in het restafval aanwezig is. Dit komt neer op een percentage van bijna 15% en komt overeen met het landelijk gemiddelde. Het gaat daarbij onder andere om kleine elektrische apparaten, klein chemisch afval, harde kunststoffen, hout, tempex en piepschuim. Zonde, want dit afval is te gebruiken als grondstof. Wat precies de reden is dat inwoners deze stromen slecht scheiden is in Haarlem niet onderzocht. Uit andere gemeenten blijkt dat inwoners met name de afstand tot het milieuplein te ver vinden. De afstand vormt vaak een belemmering voor inwoners om kleine hoeveelheden 'klein grof huishoudelijk afval' op het milieuplein in te leveren. Voor het laten ophalen van grof huishoudelijk afval of kringloopgoederen kunnen inwoners gratis een afspraak maken. Deze mogelijkheid is er niet voor klein grof huishoudelijk afval.

Als extra service kan daarom de Mobiele Milieustraat geïntroduceerd worden in Haarlem, zodat inwoners straks kleine hoeveelheden klein grof huishoudelijk afval wegbrengen op locaties in de buurt, zonder dat ze daarvoor naar het milieuplein in de Waarderpolder hoeven. De service naar inwoners wordt hiermee verhoogd en inleveren is gratis. Daarmee levert de Mobiele Milieustraat een bijdrage aan het beter scheiden van huishoudelijk afval en bewustwording.

Een Mobiele Milieustraat is een verplaatsbare container waar inwoners gratis verschillende soorten afval kunnen inleveren. Er zijn bakken voor verschillende soorten stromen. Het gaat dan bijvoorbeeld om klein chemisch afval (zoals verfblikken, kwasten en batterijen) of harde kunststoffen (zoals speelgoed en plantenbakjes). Maar ook metalen (zoals een koekenpan of ijzerdraad), hout (zoals een fotolijstje of krukje) en oud papier en karton.

De Mobiele Milieustraat wordt wekelijks, verspreid over Haarlem waar veel mensen komen zoals weekmarkten of winkelcentra, op verschillende locaties gedurende een aantal uren opgesteld. Alles wat in één boodschappentas/krat past of eenvoudig zelf gedragen kan worden, mag worden aangeboden (één tas/krat per keer). Reserveren voor een bezoek aan de Mobiele Milieustraat is niet nodig. De Mobiele Milieustraat wordt bemand door één medewerker van Spaarnelanden die naast het aannemen en scheiden van de aangeleverde stromen, bezoekers informeert en adviseert over afvalscheiding. Hier kun je bijvoorbeeld ook een GFT-emmertje krijgen ten behoeve van het scheiden van keukenafval. De Mobiele Milieustraat is daarmee niet alleen een inleverpunt, maar ook een krachtig communicatiemiddel.

De container is aan de bovenzijde voorzien van zonnepanelen. Daardoor is de Mobiele Milieustraat overal inzetbaar en voorziet het station volledig in zijn eigen stroombehoefte. Aan het einde van de dag wordt de container naar het milieuplein gereden. Daar worden de ingezamelde stromen verder gescheiden verwerkt.

Ad 3: nadere toelichting op blijvende communicatie

Wat beoogd werd in 2016 is gerealiseerd: afval scheiden is in Haarlem de norm geworden. Het is niet voor niets dat de tassen die bij de aftrap van de campagne “Wij Haarlemmers scheiden ons afval” werden uitgereikt, nog steeds dagelijks te zien zijn in het Haarlemse straatbeeld.

Dan naar het vervolg. Waar valt nog winst te behalen? Het is belangrijk om te realiseren dat er geen blauwdruk is, of een wondermiddel voor afvalbeleid dat in alle

gemeenten werkt. Zo schrijft ook de brancheorganisatie NVRD in een Handreiking Afvalbeleid (2021) aan Nederlandse gemeenten: “Het beste resultaat bereik je met een samenhangend systeem met draagvlak bij de inwoners, ondersteund door een gedegen communicatiebeleid”.

Haarlemmers zijn de sleutel tot het succes om de restafvalberg verder te verminderen. De afgelopen jaren is te zien dat de meeste Haarlemmers bereid zijn om hun afval te scheiden en het zelfs belangrijk vinden.

Ongeveer 90% van de Haarlemmers heeft in het Digipanel (2019) aangegeven dit belangrijk te vinden, 62% vindt het zelfs heel belangrijk. Dit aandeel is in vergelijking met 2017 toegenomen (destijds 52%). Ondanks dat Haarlemmers afvalscheiding belangrijk vinden, zijn er altijd redenen en omstandigheden te bedenken om afval niet te scheiden en als restafval weg te gooien. Voor de toepassing van de juiste interventies en communicatie is het belangrijk om te weten wat deze doelgroep belemmert om afval te scheiden. Uit het Haarlemse Digipanel (2019) komt een aantal factoren naar voren:

- het kost teveel moeite;
- te weinig ruimte in huis;
- het heeft toch geen zin;

De veronderstelling is dat men maar weinig afval heeft van een specifieke stroom. Specifiek bij GFT kwam naar voren: het niet hebben van een GFT-bak en het is vies.

Deze groep Haarlemmers kan beïnvloed worden door gerichte maatregelen én communicatie.

Communicatie gericht op het vergroten en verbreden van bewustzijn wat leidt tot gedragsverandering. Met als doel om, ook als er redenen en omstandigheden zijn om afval niet te scheiden, het dan toch wel te doen. Het bouwen aan een positieve associatie met afvalscheiding: van moeten naar (meer) willen, is daarom de juiste strategie. Hoe positiever de Haarlemmers denken en voelen over afvalscheiding, hoe vanzelfsprekender ze het vinden om het te doen.

Afvalscheiding slaagt alleen wanneer het onderdeel is van het dagelijkse huishouden. Gewoontegedrag verandert niet van de ene op de andere dag. Van ons gedrag is 90% onbewust. Het is gedrag dat zich jarenlang, dag in dag uit, heeft voorgedaan. Daarom is niet alleen bovengenoemde doelgroep belangrijk, maar zeker ook de jeugd. Want het is veel makkelijker om van jongs af aan gewenst gedrag aan te leren. Het oude gezegde is niet voor niets: jong geleerd is oud gedaan. Kinderen zijn de toekomst. Het is dan ook van groot belang dat de jeugd leert over afvalscheiding en hoe afval kan worden voorkomen.

Educatieprogramma's of communicatie-interventies specifiek gericht op de doelgroep 'kinderen van 6-12 jaar' gaan direct, maar zeker ook op de lange termijn, hun vruchten afwerpen. Als kinderen al op basisschoollleeftijd meekrijgen dat afvalscheiding vanzelfsprekend is, dan zal dit de rest van hun leven van pas komen. Ook wordt het doorgegeven aan volgende generaties. Bovendien worden kinderen omringd met

vele andere doelgroepen zoals (groot)ouders, vriendjes en kennissen via de (sport)verenigingen etc. Via kinderen bereik je dus ook andere doelgroepen. Door middel van educatieprogramma's, evenementen of campagnes gericht op kinderen en, indien mogelijk, in combinatie met gescheiden inzameling van afval op scholen, kan de doelgroep schoolgaande kinderen worden bereikt.

Kosten continuering afvalscheiding in 2022

De drie maatregelen (BEST-tas, mobiele milieustraat en communicatie) bestaan voor een belangrijk deel uit eenmalige kosten (voorbereiding, organisatie, lancering). De investeringen voor een container voor de mobiele milieustraat en de BEST-tassen zijn beperkt en onderzocht zal worden om deze als eenmalige kosten op te voeren. Totale begrote kosten: € 620.000,-.

Ter ondersteuning van de huidige en nieuwe activiteiten wordt ingezet op A) de afvalcoach en B) reiniging van GFT-bakken.

Totale begrote kosten: € 207.000,-.

De incidentele en structurele maatregelen samen bedragen 827.000 euro in 2022. Deze kosten zullen eenmalig worden gedekt door de Versterkers Duurzaam Doen. Voor de jaren na 2022 bestaat er altijd een mogelijkheid om de maatregelen te stoppen zonder grote desinvesteringen.

Met de voortzetting van deze maatregelen in 2023 (en volgende jaren) is 420.000 euro per jaar gemoeid. Deze structurele kosten worden jaarlijks opgenomen in de programmabegroting en de Afvalstoffenheffing, die hiervoor niet hoeft te worden verhoogd. Wanneer in de komende jaren meer financiële ruimte ontstaat kan overwogen worden om ook de resterende maatregelen op te pakken zoals op 15 april jl. is besproken in de commissie Beheer bij de behandeling van de opinienota Vervolg op SPA.

Positieve resultaten grondstoffenbalans

Sinds enige tijd nemen de materiaalkosten toe. Dat is ook terug te zien in de toenemende opbrengsten voor de ingezamelde grondstoffen, vooral papier en metalen. Was er tot in 2020 sprake van afnemende opbrengsten met als gevolg een negatieve balans, sinds 2021 leveren de grondstoffen zoveel op dat de balans weer uit de rode cijfers is. In 2021 levert de grondstoffenbalans naar verwachting een positief saldo van ruim 6 ton op, dat terugvloeit naar de algemene middelen, en die trend lijkt ook voor 2022 door te zetten. Het continueren van een programma om afval te blijven scheiden en de hoeveelheid restafval verder te verminderen, zoals Haarlem met de geselecteerde maatregelen in 2022 blijft doen, is niet alleen uit milieuoverwegingen maar nu ook (weer) om financiële redenen van belang. De genomen maatregelen betalen zich in de toekomst terug, zo is de verwachting.

Niet alleen stijgen door goed afval scheiden de opbrengsten maar neemt ook hierdoor het restafval verder af, waar het in de ambitie uiteindelijk om draait. Minder restafval betekent niet alleen minder verwerkingskosten maar ook minder verbrandingsbelasting die op elke ton restafval extra betaald moet worden. Kortom: hoe meer afval gescheiden wordt, hoe hoger de opbrengsten. En minder restafval geeft lagere verwerkingskosten en minder verbrandingsbelasting.

3. Resultaten SPA-maatregelen tot medio 2021

Helaas is ook 2021 een atypisch jaar. Dit heeft uiteraard te maken met de gevolgen van Covid-19 dat vooral het eerste deel van dit jaar een grote impact had door de avondklok (tot 28 april) en de 'harde lock-down' (tot 5 juni). De cijfers van het eerste halfjaar laten wel weer een afname van restafval zien ten opzichte van 2020 maar iets minder dan in het kader van SPA kon worden verwacht. Het aanbod van restafval en grondstoffen blijft hoog in 2021. Het is nog onzeker hoe het tweede halfjaar eruit zal gaan zien. Voor nu wordt geprognostiseerd dat het jaar 2021 uitkomt op ongeveer 220 kg restafval per inwoner per jaar en een

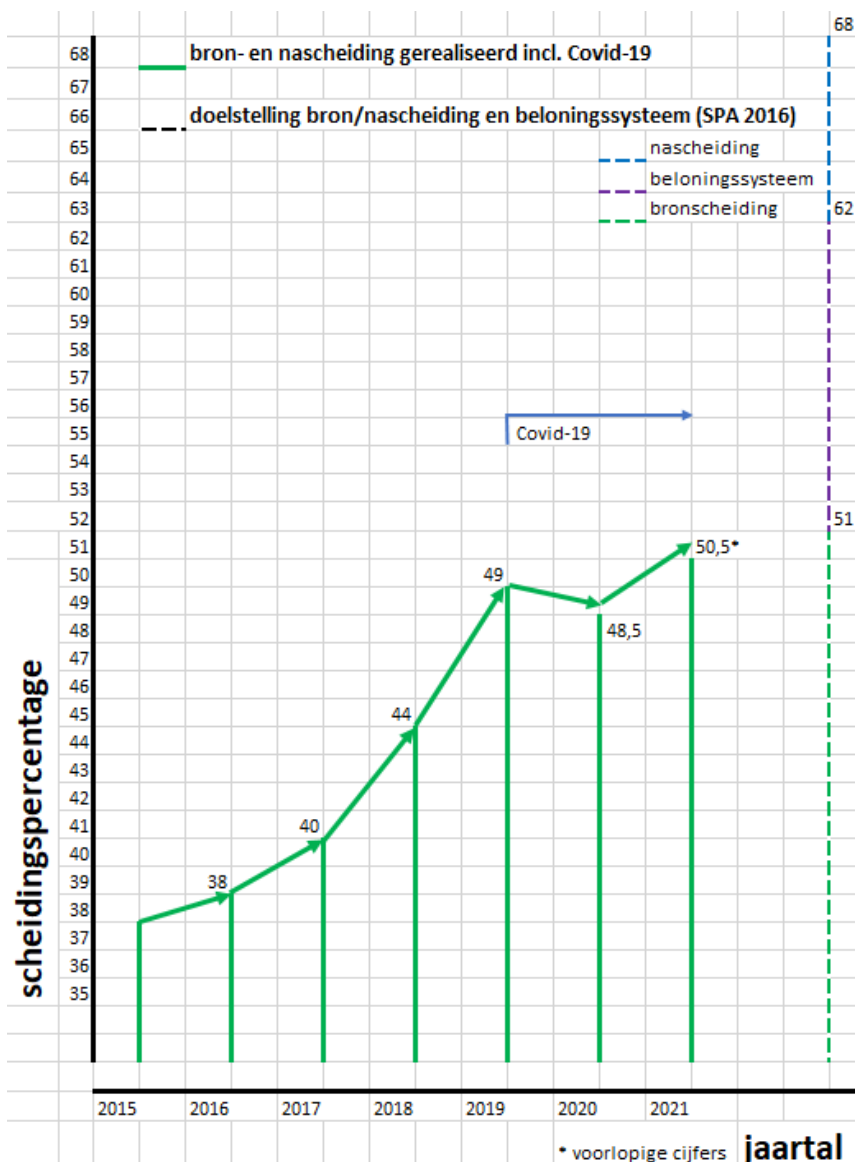
scheidingspercentage van 50,5%. Deze prognose is voorlopig en afhankelijk van bijvoorbeeld ontwikkelingen op het gebied van het afvalaanbod i.v.m. Covid-19. In maart 2022 zijn de definitieve cijfers over 2021 bekend.

De invloed van Covid-19 op het afvalaanbod en programma SPA

De invloed van Covid-19 op de afvalontwikkeling sinds 2020 is aanzienlijk. Er wordt veel meer thuis gewerkt en minder op kantoor. Ook de horeca en winkels waren grotendeels dicht en er worden nog steeds veel meer goederen/pakketten en maaltijden aan huis bezorgd. Dit alles zorgt voor een verschuiving van bedrijfsafval naar huishoudelijk afval.

De abrupte en grote toename van het huishoudelijke afval door Covid-19 is zichtbaar. Door SPA is in Haarlem sinds 2017 de hoeveelheid containers en dus capaciteit voor papier, PBD en GFT enorm toegenomen. Een voordeel want er is meer container capaciteit beschikbaar om afval inzameling en afvalscheiding mogelijk te maken. Het totale aanbod van afval is door Covid-19 enorm gegroeid. Daar is met het initiële SPA-plan geen rekening mee gehouden. Vooral het enorme papier aanbod leidt op diverse locaties in de stad tot een tekort aan capaciteit wat resulteert in volle containers. Dit is overigens niet alleen in Haarlem zo, dit is een landelijke trend. Het inzamelareaal is nog niet afgestemd op de huidige nieuwe werkelijkheid. De vraag is nog wat de nieuwe werkelijkheid definitief zal gaan worden. De verwachting is dat er structureel meer thuis gewerkt wordt en dat

er ook structureel meer aan huis bezorgd wordt. Hierop zal het containerareaal en inzamelcapaciteit afgestemd moeten worden. Binnen de beschikbare investeringsbudgetten van SPA wordt zoveel mogelijk geprobeerd om in te spelen op deze nieuwe situatie in de wijken waar SPA nog uitgerold moet gaan worden. Dit door bijvoorbeeld te kiezen voor een container met meer inzamelcapaciteit (ondergronds), rekening houdend met het gestelde financiële kader. Een consequentie is meestal dat de loopafstanden groter worden.

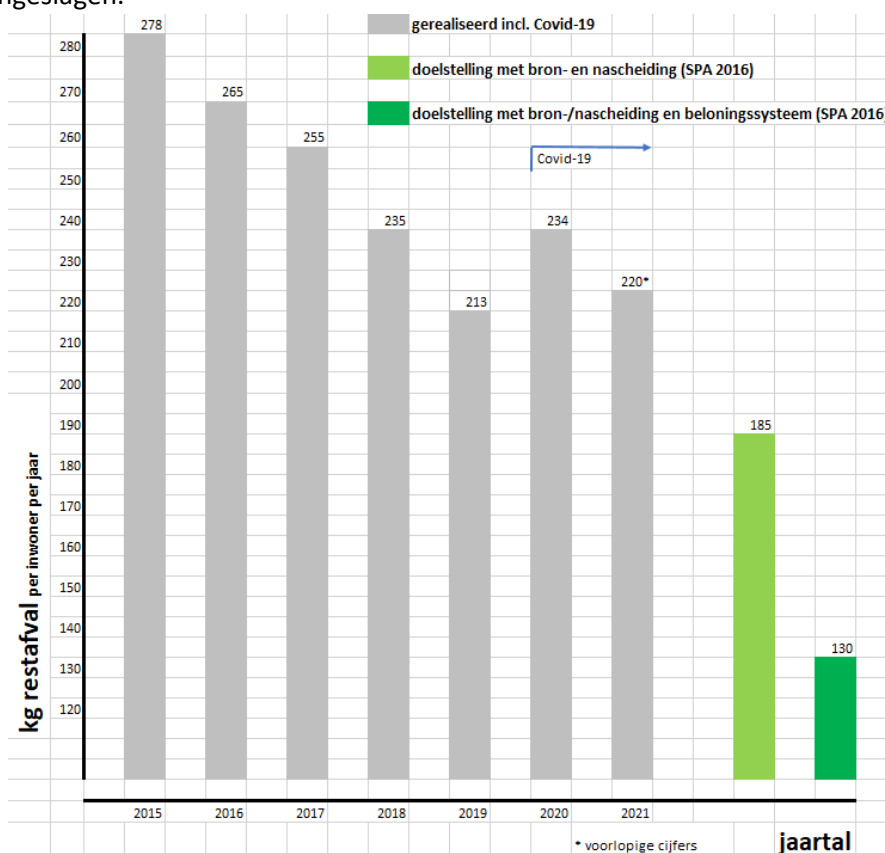

SPA heeft betrekking op het huishoudelijke afval. De afnemende trend van de totale hoeveelheid restafval als gevolg van de SPA-maatregelen is in 2020 door Covid-19 helaas onderbroken. Ook de grondstoffentrends kennen een gewijzigd verloop. Gelukkig is te zien dat in het tweede Covid-jaar, na een terugval in het eerste jaar, de weg omhoog opnieuw is ingeslagen.

In de bijgaande diagrammen wordt het verloop van de hoeveelheid restafval en het scheidingspercentage op hoofdlijnen weergegeven. Zoals in de informatienota van het voorjaar 2021 aangegeven is, zou Haarlem zonder Covid-19 op koers hebben gelegen, ondanks de achterblijvende nascheiding. Hoewel nog niet duidelijk is wat het definitieve effect is van Covid-19, is inmiddels wel duidelijk dat er sprake is van een nieuwe werkelijkheid.

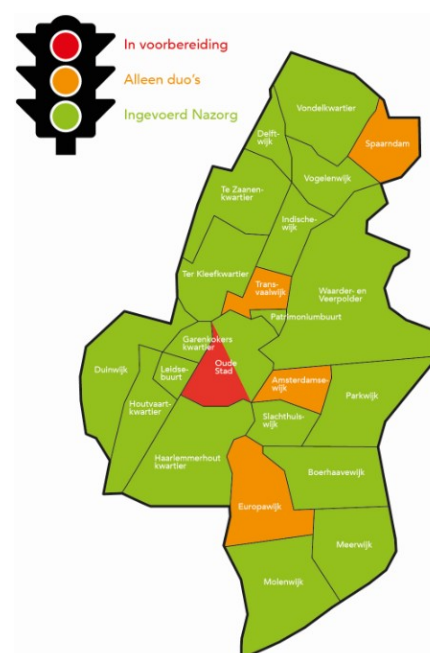
In de tabel met de scheidingspercentages zet de bronscheiding verder door en wordt de draad weer opgepakt.

Dit deel is te beïnvloeden met voldoende inzamelmiddelen, communicatie, afvalcoaches en handhavers. Door genomen maatregelen in de nascheidingsinstallatie zijn de resultaten iets verbeterd. De exacte cijfers hiervan worden in de volgende informatienota meegenomen.

4. Voortgang uitrol implementatieplan SPA

Covid-19 heeft ook invloed op de invoering van SPA. Er ontstond vertraging bij de uitrol in wijken (o.a. Leidsebuurt, Slachthuiswijk en de Oude Stad). De vertraging van de Oude Stad komt ook door de complexere situatie, die meer afstemming met wijkraden en bewoners vergt. Drie Oude Stad buurten (Binnenstad, Bakenes en Burgwal) zijn in de planning naar achteren geschoven maar bijvoorbeeld de Boerhaavewijk is naar voren gehaald. De uitrol van de laatste compacte wijken (Amsterdamsewijk en Transvaalwijk) zijn verplaatst naar het einde van het eerste kwartaal van 2022. In de eerste helft van 2021 zijn de verzamelcontainers voor grondstoffen uitgerold in de Stationsbuurt, Heiliglanden, Vijfhoek, Zijlwegkwartier, Leidsebuurt, Boerhaavewijk en Molenwijk. De

Burgwal, Bakenes en Binnenstad worden in oktober uitgerold. Daarmee is ongeveer 85% van heel Haarlem bediend (zie bijgaande kaart van Haarlem).

Eind 2021 staat Europawijk gepland. In maart van 2022 staan tot slot nog de uitvoering van de Amsterdamsewijk, Transvaalwijk en Spaarndam op de rol.

5. Totstandkoming van een containerlocatieplan

De verzamelcontainers voor de grondstoffen, vooral PBD, GFT en papier/karton, worden sinds eind 2017 per wijk of buurt ingevoerd. Zoals in de vorige paragraaf aangegeven, worden de laatste wijken uitgerold.

De totstandkoming van een containerlocatieplan vindt in 9 stappen plaats.

Stap 1: vooronderzoek. Aan de hand van een wijkanalyse wordt in kaart gebracht of er bijzondere doelgroepen zijn in de wijk, waar hoog- en laagbouw is, leefstijlen van doelgroepen etc. Vervolgens wordt gekeken waar grondstofcontainers noodzakelijk zijn (hoogbouw). Laagbouw woningen worden ook aangegeven op de kaart omdat zij voorzieningen aan huis hebben (duo- en GFT container) en dus geen container in de buurt nodig hebben. De bestaande situatie wordt in kaart gebracht. Waaronder de huidige containerlocaties en de hoeveelheid bewoners die zijn aangesloten op een ondergrondse container voor restafval. Medewerkers van Spaarnelanden schouwen de buurt of wijk op mogelijke locaties en de doelgroep. Dit door te kijken waar ruimte is in de wijk, zowel boven- als onder de grond d.m.v. kabels en leidingenonderzoek.

Stap 2: Concept containerlocatieplan. Als het vooronderzoek heeft plaats gevonden gaat Spaarnelanden aan de slag met een concept containerlocatie plan. Een hele checklist met vereisten wordt afgelopen om te komen tot een concept plan. Daarbij wordt eerst gekeken naar bestaande locaties voor restafvalcontainers, zodat containers gegroepeerd kunnen worden. Als er ruimte is voor extra containers bij een bestaande ondergrondse restafvallocatie dan wordt er door het toevoegen van grondstofcontainers (PBD, papier en GFT) een milieustraatje gevormd.

Het voordeel van uitbreiding van een bestaande locatie is dat bewoners al gewend zijn aan deze locatie en zowel restafval als grondstoffen op één locatie kwijt kunnen, dat is wel zo makkelijk. Helaas is dit niet altijd mogelijk. Diverse factoren spelen daarbij een rol. Allereerst zijn er de in 2018 vastgestelde [richtlijnen](#) voor plaatsing ([2018/386054](#)) van containers. De richtlijnen hebben betrekking op onder andere de afstand tot een voorgevel en ramen van een woning, voldoende afstand van speeltuinen, voldoende passeerruimte op een trottoir, de veiligheid en bereikbaarheid voor bewoners én Spaarnelanden en het zoveel mogelijk voorkomen dat het ten koste gaat van groen. Verder wordt gekeken naar de spreiding van en loopafstanden tot de containers met het oog op gebruik en milieurendement. Nog een bepalend aspect zijn ondergrondse obstakels. Dit wordt door een team bij Spaarnelanden besproken en op basis daarvan wordt een eerste conceptlocatieplan opgesteld.

Het eerste conceptlocatieplan wordt door Spaarnelanden voorgelegd aan de gemeente. Een technisch-, verkeerskundig- en landschappelijk specialist, een regisseur openbare ruimte en de betreffende gebiedsverbinder toetsten het plan en geven opmerkingen en vragen terug aan Spaarnelanden. Indien nodig vindt hierover nog overleg plaats. Ook worden proefsleuven gegraven om zeker te zijn van mogelijke en onmogelijke locaties. Spaarnelanden verwerkt de reacties tot een (definitief) concept locatieplan. Dit concept locatieplan wordt bekend gemaakt online op [conceptcontainerlocaties.nl](#).

Stap 3: wijkraden en bewoners betrekken. Het concept containerlocatieplan uit stap 2 wordt eerst toegelicht en besproken met de betreffende wijkraad of wijkraden. Daarna wordt door middel van een brief het conceptplan bij de bewoners aangekondigd en verwezen naar de site van Spaarnelanden: [conceptcontainerlocaties.nl](#) waar de plannen digitaal zijn in te zien. Op verzoek wordt het containerplan of de dichtstbijzijnde containers op papier toegestuurd. Ook wordt er in de brief aangegeven dat er een bewonersbijeenkomst wordt georganiseerd om het plan toe te lichten en vragen te beantwoorden. Sinds medio vorig jaar zijn door Covid-19 de overleggen met de wijkraad en de bewonersbijeenkomsten digitaal. Hiervoor is in de werkgroep communicatie van SPA een online platform uitgewerkt met een chat- en terugbelmogelijkheid. Ook kunnen bewoners reacties achter laten per e-mail. De chatfunctie is inmiddels komen te vervallen omdat hier erg weinig gebruik van werd gemaakt. De meeste bewoners maken gebruik van een schriftelijke reactie per e-mail.

ELKE KILO TELT

TELT JOUW AFVAL AL MEE?

Aan de bewoner(s) van
«straatnaam» «huisnummer»
«postcode» «plaatsnaam»

Ons kenmerk: SPL 2021/070
Telefoonnummer: 023-75 17 200

Haarlem, 17 mei 2021

Onderwerp: **Nieuwe containers in uw wijk om afval te scheiden**

Beste bewoner(s),

Tussen 7 en 18 juni 2021 (week 23 en 24) plaatsen wij in uw wijk extra containers voor plastic, blik en drinkpakken (PBD), groente-, fruit- en tuinafval (gft) en etensresten, en voor papier/karton. Hierdoor kunt u deze waardevolle grondstoffen dichtbij huis gescheiden inleveren.

Afvalwijzer

Zodra de containers er staan, kunt u deze gebruiken. In de online Afvalwijzer van Spaarnelanden kunt u dan ook zien waar de dichtstbijzijnde containers in uw wijk staan: <https://afvalwijzer.spaarnelanden.nl>.

De Afvalwijzer Spaarnelanden kunt u als app op uw telefoon downloaden (via Google Play en App Store). Als u in de Afvalwijzer uw postcode en huisnummer intikt, kunt u op het kaartje de locaties van de afvalcontainers in uw buurt zien.

Uw restafvalcontainer

De locatie van uw container voor restafval blijft hetzelfde. U kunt deze openen met uw afvalpas.

Besluit plaatsing containers

De gemeente Haarlem heeft de locaties van de containers vastgesteld via een aanwijzingsbesluit. U kunt het aanwijzingsbesluit vinden op [www.overheid.nl](#). Op [www.wijscheidenafval.nl/haarlem](#) vindt u een directe link naar het aanwijzingsbesluit.

Heeft u vragen?

Kijk op [www.spaarnelanden.nl/wijscheidenafval](#) of stel uw vraag op [www.spaarnelanden.nl/melding](#). Kies voor de rode knop 'Meldingsformulier inzamelmiddelen en afvalscheiding'. Op werkdagen kunt u ook bellen met de Klantenservice van Spaarnelanden via tel. 023-75 17 200 (tussen 8.00 en 16.30 uur).

Met vriendelijke groet,

Peter Tobben
Programmamanager Strategisch Plan Afvalscheiding

Op de site en bij de digitale bewonersbijeenkomsten staat aangegeven hoe zienswijzen op het conceptplan kunnen worden ingediend.

Voorlopig is het weer mogelijk om fysieke inloopbijeenkomsten te organiseren. Vanaf het najaar 2021 vindt dit ook weer plaats voor de Amsterdamsewijk en de Transvaalwijk. Daarnaast blijft ook het online platform in gebruik. Op deze wijze kunnen verschillende doelgroepen meepraten met de concept containerlocaties die in hun wijk voorzien zijn.

Stap 4: Toetsing en beoordeling reacties. Indieners van zienswijzen krijgen een reactie met daarin aangegeven waarom bijvoorbeeld een alternatief voorgestelde locatie wel of niet geschikt is. Tevens kan men zich aanmelden bij 'overheid.nl' om een melding te krijgen bij publicatie (stap 5). Zienswijzen en overige ingezamelde informatie worden gebruikt om het concept containerlocatieplan indien mogelijk aan te scherpen.

Het aangescherpte plan wordt vervolgens door het procesteam SPA, na akkoord van de teamleden (bestaande uit medewerkers van de gemeente en Spaarnelanden), vrijgegeven voor publicatie.

Stap 5: publicatie definitief locatieplan.

Het vrijgegeven containerlocatieplan is nu definitief en wordt met een aanwijzingsbesluit door de gemeente gepubliceerd op het Gemeenteblad Haarlem (www.officielebekendmakingen.nl/ / overheid.nl). Men kan zich hiervoor aanmelden om op de hoogte te worden gesteld van publicaties.

Stap 6: mogelijkheid tot bezwaar maken.

Binnen 6 weken na publicatie van het aanwijzingsbesluit kan bezwaar worden ingediend. Twee weken voor het einde van de bezwaarperiode (4 weken na publicatie) wordt een brief naar de bewoners gestuurd met de aankondiging van de plaatsing van de containers ofwel de uitvoering van het containerlocatieplan van de betreffende buurt of wijk. In deze brief wordt ook nog eens gewezen op het genomen aanwijzingsbesluit op overheid.nl, zodat bewoners nog in de gelegenheid zijn om eventueel bezwaar te maken. Er wordt aangegeven in welke periode de plaatsing zal plaatsvinden en er wordt gewezen op de afvalwijzer, die als app kan worden gedownload, waarin de locatie van de verschillende grondstofcontainers is terug te vinden.

Stap 7: plaatsing containers. De aannemer gaat aan de slag met plaatsing van de nieuwe ondergrondse en bovengrondse containers en met de ombouw van ondergrondse restafvalcontainers naar grondstoffencontainers. Voorafgaand zijn daar waar nodig bodemonderzoeken uitgevoerd. Op locaties waar

ELKE KILO TELT

TELT JOUW AFVAL AL MEE?

Aan de bewoner(s) van
«straatnaam» «huisnummer»
«postcode» «plaatsnaam»

Ons kenmerk: SPL 2021/070
Telefoonnummer: 023-75 17 200

Haarlem, 17 mei 2021

Onderwerp: **Nieuwe containers in uw wijk om afval te scheiden**

Beste bewoner(s),

Tussen 7 en 18 juni 2021 (week 23 en 24) plaatsen wij in uw wijk extra containers voor plastic, blik en drinkpakken (PBD), groente-, fruit- en tuinafval (gft) en etensresten, en voor papier/karton. Hierdoor kunt u deze waardevolle grondstoffen dichtbij huis gescheiden inleveren.

Afvalwijzer

Zodra de containers er staan, kunt u deze gebruiken. In de online Afvalwijzer van Spaarnelanden kunt u dan ook zien waar de dichtstbijzijnde containers in uw wijk staan: <https://afvalwijzer.spaarnelanden.nl>.

De Afvalwijzer Spaarnelanden kunt u als app op uw telefoon downloaden (via Google Play en App Store). Als u in de Afvalwijzer uw postcode en huisnummer intikt, kunt u op het kaartje de locaties van de afvalcontainers in uw buurt zien.

Uw restafvalcontainer

De locatie van uw container voor restafval blijft hetzelfde. U kunt deze openen met uw afvalpas.

Besluit plaatsing containers

De gemeente Haarlem heeft de locaties van de containers vastgesteld via een aanwijzingsbesluit. U kunt het aanwijzingsbesluit vinden op www.overheid.nl. Op www.wijscheidenafval.nl/haarlem vindt u een directe link naar het aanwijzingsbesluit.

Heeft u vragen?

Kijk op www.spaarnelanden.nl/wijscheidenafval of stel uw vraag op www.spaarnelanden.nl/melding. Kies voor de rode knop 'Meldingsformulier inzamelmiddelen en afvalscheiding'. Op werkdagen kunt u ook bellen met de Klantenservice van Spaarnelanden via tel. 023-75 17 200 (tussen 8.00 en 16.30 uur).

Met vriendelijke groet,

Peter Tobben
Programmamanager Strategisch Plan Afvalscheiding

verkeersplannen noodzakelijk zijn, zijn deze al eerder aan de gemeentelijke bereikbaarheidscoördinator voorgelegd.

De ondergrondse containers worden pas na afronding van lopende bezwaren en beroep al of niet geplaatst. Alle verplaatsbare bovengrondse containers worden wel al geplaatst.

Twee weken na plaatsing ontvangen bewoners een GFT-starterspakket. Hierin zit ook een coupon om een GFT emmertje op te komen halen tijdens een promotieavond in de wijk.

Stap 8: behandeling in commissie bezwaarschriften. Bezwaren worden behandeld door een onafhankelijke bezwarencommissie. Bewoners worden gehoord in een zitting. Het collegebesluit dat naar aanleiding van het advies van de bezwarencommissie worden genomen staat open voor beroep bij de Raad van State.

Stap 9: plaatsing en nazorg. Nadat de containers zijn geplaatst, vindt nog monitoring en nazorg plaats. Vooral de afvalcoaches vervullen hierbij weer een belangrijke rol. Soms pakt iets niet uit zoals vooraf door iedereen gedacht. Indien nodig kunnen er dan nog kleine aanpassingen plaatsvinden.

Op het hiervoor beschreven stappenplan zijn afhankelijk van de buurt of wijk nog wat aanvullingen mogelijk. Zo waren er voor de Oude Stad bijvoorbeeld ook extra digitale bijeenkomsten voor ondernemers. En in een aantal buurten is intensief overleg gepleegd door met buurtbewoners ter plekke te gaan kijken naar locaties of alternatieve voorstellen. De doorlooptijd van de bovenstaande 9 stappen is een half tot driekwart jaar. De buurten van de Oude Stad hebben een doorlooptijd van minimaal een jaar. Bij bezwaren (1 tot 3 maanden) en beroep (onbepaald duur) is dit nog langer.

6. Tijdelijk weghalen van verzamelcontainers voor groente-, fruit-, tuinafval en etensresten (GFT)

Het grootste aandeel aan grondstoffen in ons restafval wordt met ruim 35% gevormd door GFT en etensresten. Dit is zonde omdat GFT volledig recyclebaar is tot een hoogwaardig product: compost. Ook is het zonde omdat GFT zwaar is en de gemeente betaalt per gewicht restafval. Daarnaast is er een behoefte om GFT apart te kunnen inzamelen. Dit werd duidelijk bij de GFT-pilot met de schillenboer in 2017. Maar ook bij de plannen voor de Oude Stad bleek uit reacties behoefte te zijn aan deze scheidingsmogelijkheid. Op promotiedagen in de buurt na plaatsing van GFT-containers is het kleine GFT-emmertje voor in de keuken een gewild hulpmiddel.

Tot slot maakt de scheiding van GFT een betere nascheiding mogelijk omdat GFT (de natte fractie) een stroom is bij een eventueel nascheidingsproces.

GFT is een mooie grondstof maar ook een lastige grondstof om in te zamelen. Vooral op warme dagen in de zomermaanden kunnen vaste

verzamelcontainers op een standaard in de straat voor overlast zorgen. Vlees- en visresten zijn de veroorzakers. De afvalcoaches hebben bij de monitoring hiervan een belangrijke rol. Als er klachten binnen komen, gaan zij de situatie bekijken. Vaak lost het schoonmaken van de bak of het verwisselen door een schoon exemplaar het probleem op. Op sommige plekken is het probleem hardnekkiger. In dat geval wordt besloten om de GFT-bak tijdelijk gedurende de zomermaanden weg te halen. Dit wordt met een informatiebordje op de standaard bekend gemaakt. Er blijven in de buurt altijd nog GFT-containers staan. Na de zomer wordt de GFT-bak terug geplaatst. Deze zomer is dit op 12 locaties gedaan.

7. Communicatie en participatie

Behalve communiceren over een op handen zijnde containerplan voor een wijk en de invoering ervan, is het belangrijk om blijvend aandacht te besteden aan het afval scheiden. Uiteindelijk is het doel dat de Haarlemmers vanuit hun intrinsieke motivatie afval gaan scheiden. Zodat bewoners gaan bewegen van “moeten” naar “willen”. Was het doel van de campagne eerst meer gericht op bewustwording, nu is nadrukkelijker ingezet op gedragsverandering.

Het uitgezette containerareaal wordt goed gebruikt maar het kan nog beter. Hiervoor worden campagnes ingezet zoals de najaarscampagne in september jl.

Spaarnelanden en de gemeente Haarlem trokken van 16 t/m 25 september de wijk in met een ‘Elke Kilo Telt’ container. Deze omgebouwde container was zichtbaar gevuld met de afvalstroom Plastic verpakkingen, Blik en Drinkpakken (PBD). Daarbij zijn er voorbeelden te zien van wat er van PBD gemaakt kan worden zoals een fleecetrui of een broodtrommel. Het team stond bij het Winkelcentrum Parkwijk, Marsmanplein, Stationsplein, Jumbo Molenwijk en het Winkelcentrum Schalkwijk. Bij de omgebouwde container konden bewoners tips over afvalscheiding delen en aangeven waarom afval scheiden voor hem/haar belangrijk is. Elke dag ontvingen de eerste 10 bewoners die hun boodschap achterlieten een duurzaam Haarlems cadeautje van Marcel’s Green Soap.

Ook konden bewoners raden hoeveel kilo PBD er in de container zat. De beste drie inzendingen ontvingen een dinerbon van De Dakkas, een duurzaam Haarlems restaurant. Medewerkers van Spaarnelanden en de gemeente waren erbij aanwezig om vragen te beantwoorden over het inzamelen van grondstoffen.

Eind van dit jaar staat nog een Kerstcampagne in de planning. Vorig jaar zijn huisparfums gemaakt van de Haarlemse Spar en uitgedeeld op de Grote Markt. Ook dit jaar wordt afval weer op een aansprekende manier terug gegeven aan de Haarlammers.

Starterspakket GFT

Bewoners zonder duocontainer ontvangen na de uitrol van de verzamelcontainers in een wijk een starterspakket speciaal voor GFT en etensresten. Hierin zit een folder waarin gewezen wordt op het belang van GFT scheiden, een rolletje composteerbare GFT-zakjes en een coupon waarmee de mogelijkheid wordt geboden om een GFT-verzamelbakje voor in de keuken op te halen. Hier wordt enthousiast gebruik van wordt

gemaakt. Uiteraard gebeurde en gebeurt dit Covid-19-proof, in de buitenlucht en op anderhalve

meter. Mocht iemand niet in de gelegenheid zijn geweest dan kan dit alsnog per e-mail aangevraagd worden. In het najaar zullen nog acties plaatsvinden in de Oude stad buurten die in oktober zijn uitgerold en in Europawijk. Deze persoonlijke manier van communiceren helpt aanzienlijk bij het verbeteren van de afvalscheiding in Haarlem.

Online etalage afvalscheidingsprullenbakken

Afvalscheiden begint in de keuken. Als de voorzieningen daarvoor in huis ook aanwezig zijn dan wordt er nog beter gebruik gemaakt van de containers die op straat zijn geplaatst. Extra voorzieningen hiervoor in huis is echter geen sinecure. Sinds dit voorjaar wordt bewoners ook de gelegenheid gegeven om op de website afvalbakkeninhuis.nl inspiratie op te doen. Deze site is een etalage met de meest handige en betaalbare afvalbakken, die helpen bij het beter scheiden van het afval in huis. Bij interesse wordt er rechtstreeks van de leverancier afgenomen.

NB: De gemeente Haarlem en Spaarnelanden hebben hierbij verder geen enkel financieel gewin. De voornaamste reden is dat bewoners hiermee zien welke vele mogelijkheden er zijn om het afval scheiden thuis te verbeteren.

Afvalcoaches

Het meest directe contact met de Haarlemmers over de diverse afvalscheidingsvraagstukken hebben de afvalcoaches. Zij zijn actief in de wijken met de wijkteams, woningcorporaties, (flat)beheerders, betrokken bewoners, belangenorganisaties, BUUV, sociale teams, scholen, contactpersonen VvE's en handhaving. Zij begeleiden ook de vele adoptanten van grondstofstraten. Tot nu toe zijn er twee afvalcoaches actief. Omdat het aantal wijken alleen maar toeneemt zoals met de Oude Stad, Europawijk en de Amsterdamsewijk, neemt ook de behoefte aan de voor afvalscheiding cruciale werkzaamheden van de afvalcoach toe. Dit is een aandachtspunt bij het continueren van afvalscheiding in 2022 en verder.

Handhaving

Sinds eind 2019 zijn twee handhavers voor afvalscheiding aan de slag. De aanleiding was de moedwillige vervuiling op sommige locaties, waartegen de gemeente niet kon optreden, en het verzoek van bewoners om handhaving.

De handhavers werken nauw samen met de afvalcoaches. De afvalcoaches hebben namelijk een signalerende functie. Soms ontstaat vervuiling door onwetendheid. Dan komt de afvalcoach in actie. Soms is de vervuiling hardnekkig en moedwillig. Dan worden de handhavers op aangeven van de afvalcoaches ingeschakeld. Er is een kaartensysteem geïntroduceerd.

Bij een overtreding, zoals restafval in een GFT-container, wordt een gele kaart als signalering uitgedeeld. Wordt daarna nog steeds vervuiling aangetroffen dan volgt een oranje kaart met een waarschuwing in de brievenbus. Als vervolgens toch nog sprake is van vervuiling dan deelt de handhaver een rode kaart uit met een bekeuring. Tot nu toe zijn bijna 1300 gele kaarten uitgedeeld, een 70-tal oranje en 5 rode kaarten. Dit

geeft het effect van de handhaving al aan. Een gele kaart is meestal voldoende om het afvalscheidingsgedrag positief te beïnvloeden.